

25-7-64

—, 'Από τὴν Ποντιακή λαογραφία —

• • • • • Σ Η Μ Α • • • • •

Ο.- Σκοποί καὶ τραγούδια ἀπό διάφορες περιοχές τοῦ Πόντου.

Τὴν ἐκπομπήν αὐτῇ γράφει καὶ ἐπιμελεῖται ὁ Στάθης Εὔσταθιάδης.

Στή λύρα ὁ Γιωργούλης. ΤΡΑΓ

• • • • • τό σῆμα σβύνει • • • • •

'Αγαπητοί ἀκροαταί, οἱ καῦμοι καὶ οἱ πόθοι τῶν προσφύγων, ἡ νοσταλγία τους γιὰ τοὺς τόπους πέρα στήν 'Ιωνία, ἀπό τὴν Μικρά 'Ασία, τὴν 'Ανατολικὴ Θράκη μέχρι τὸν Πόντο, ὅλα αὐτὰ τὰ αἰσθήματα τοῦ προσφυγικοῦ ιδουμού, θυμιζούν κάθε ὥρα τὴν ιστορία τοῦ γένους καὶ ζωντανεύουν τοὺς θρύλους του.

'Ο λαδὸς πεστεύει στούς θρύλους, πού εἶναι συνυφασμένοι μὲ τὴν ἡρωικὴ πόρεια τοῦ ἔθνους ἀνά τοὺς αἰῶνες. Ή δόξα τοῦ παρελθόντος δέν λησμονεῖται καὶ γιὰ αὐτὸν ἡ ἔθνική φυχή πάντα θά πάλλεται, θά καρτερή πάντα τὴν μεγάλη ὥρα γιὰ μιά ὄλοκληρη μένη ἔθνική ἀποκατάσταση. Τό θέμα ἀνάγεται πρὸ παντὸς στήν φυχή τοῦ λαοῦ μας. Ή μιά γενεά παραδίνει στήν ἄλλη ἀναμένη τὴν φλόγα τῆς ἔθνικῆς ιδέας καὶ οἱ θρύλοι κρατιοῦνται ζωντανοὶ πάνω ἀπό τό χρόνο διά μέσου τῶν αἰώνων.

'Ο ποντιακὸς λαδὸς εἶναι ἀπόλυτα ἀφοσιωμένος στοὺς ἔθνικούς μας θρύλους. Ξέρει τι ἔχασε καὶ νοσταλγεῖ. Κάθε φορά θυμᾶται καὶ μὲ ύπερηφάνεια καὶ αἰσθήμα εύθύνης μένει πιστός στίς παραδόσεις. Νά γιατί τραγουδᾶ μὲ αἰσθήμα τὰ τραγούδια, πού ἀναφέρονται στήν ζωὴ ἐκείνη, πού ἐπὶ αἰῶνες πέρα στὸ γαλάζιο Πόντο δέν ἦταν παρά μιά δόξα γιὰ τὴν 'Ελλάδα καὶ τό ἔθνος.

• • • • • ΛΥΡ - ΤΡΑΓ • • • • •

'Η Ἑλληνικὴ δόξα ἀπό τὸν 8ο π.Χ. αἰώνα ὥς τὴν ιαταραμένη ὥρα τοῦ ξερριζωμοῦ 1920-1922 ἀπλωνεῖ τὰ φτερά της ἀπό τὴν Σινώπη μέχρι τὸ 'Ερζερούμ, τὴν περιοχὴν Κάρς μὲ τὰ 72 χωριά, τὸ Σοχούμ, Βατούμ. Ήταν 'Ελλάδα ἡ Σαμφούντα, Κερασούντα, Κοτύωρα, ἡταν 'Ελλάδα ἡ Τραπεζούντα, πού ἔπλαμπε ἀστέρι φωτεινό τῆς 'Ανατολῆς καὶ σιορποῦσε τὴν λάμψη τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος γύρω-τριγύρω καὶ ἀνέσταινε τις φυχές τῶν ἀλλόδενων καὶ ἀλλόφυλλων.

• • • • • ΛΥΡ - ΤΡΑΓ • • • • •

'Ακοῦστε τώρα ἔνα τραγούδι τῆς περιοχῆς Μούζενας, τῆς περιοχῆς ὅπου οἱ τιμημένοι τεχνῖτες τῶν χωριῶν - σιδηρουργοὶ κυρίως - δικαίωναν τὰ ιδανικά τῆς ζωῆς, πού εἶναι ὁ τίμιος μόχθος καὶ ὁ ἔντιμος

βέος. Καὶ τὴν ἀξιοσύνη τῶν μουζευαίων ἡ φήμη διαλαλοῦσε σέ ὅλα τὰ δια-
μερίσματα τοῦ Πόντου. Ἀλησμδνητη Μουζενα, ἀγαπημένοι μουζεναῖοι

· · · · · ΑΥΡ - ΤΡΑΓ · · · · ·

Διάφοροι χοροί καὶ τραγούδια. (3-4 σινοποί)

Τὴν ἐκπομπὴν αὐτοῦ γράψας οὐδὲ έκπομπή της οὐδὲ προσφύγοντος νο-

σκούγα το · · · · · Σ Η Μ Α · · · · ·

· Ακούσατε τῇ λαογραφικῇ μας ἐκπομπῇ, πού γράφει οὐδὲ έπιμελεῖται
ὁ Στάθης Εύσταθιάδης.

· · · · · τὸ σῆμα σβύνει μέ τὴν
φρειμῇ πορείᾳ τοῦ βούνου τοῦ ταύτης εἰσιστοῦντος δέν
λαργούντες οὐδὲ γέρατα η δυνατή φυξί πάντα οὐδὲ ποτερῆ
ποτε τὴν μεγάλη δρά γειδεὶς μετὸν ὄλοντροφράνη δυνατή φύσις τοῦ βόνου
ταύτης οὐδὲ παντός στὴν φυξί τοῦ λαοῦ μας. Οὐδὲ γενει κατείνει στὴν
φύσιν τὴν φύσην τῆς θεοῦ τῆς Ιεράς οὐδὲ ποτερῆ κατείνει
μέτρον μέτρον τὸ χρόνο διδ μέσου τῶν αἰώνων.

Ο ποιητακός Λάζαρος οὐδὲ μέτρα πεστίμηνος επειδεὶς οὐνικός
μας ορθομέτροι οὐδὲ μέτρα γειδεῖται. Κάθε φρειμή ουράνια οὐδὲ μέτρη
ηθικαία οὐδὲ αἰσθητική πεστίμη μέτρα κατείνεις απειδηστεῖς. Ή γενει τρα-
γουδᾶ μέτρα αἰσθητικά τὰ τραγούδια, πού φωνάζονται απήν ζωή διειστή, πού έπει
αἰένεις, πέρια στράγαλός τοῦ ήταν παρέ μετρά γειδεῖ τὴν ιεράδην
οὐδὲ τὸ βόνος.

· · · · · ΑΥΡ - ΤΡΑΓ · · · · ·
· Τοῦτο μέτρον μέτρον ποτερῆ οὐδὲ παχαίδια δέ τὴν οικαροτρένη δρα-
τοῦ δύναται. Βαθύτερον μέτρον τὸ φυερό της ἀπό τη Σινάτη μέρος τὸ
"Ερεφεινή την περιοχή μέρη μετ' 72 χιλιάδ., τὸ Λογούρ, Ρατερού." Ήταν "ΕΑ-
λαδία η Λαυφεδνης, Κερατούντα, Κονδύρα, ήταν ΕΑλαδία η Τσαρεσούγκας μετρά-
μετρά διπέρη φυτεινό τῆς "Ανατολῆς μετροκούνες τῇ Ασηφῇ τοῦ ἔλληνα
κοῦ πειθατος γέρα-τραγόριο μετροκούνες τῇ ε συγέες τῶν έλλαδες ναν
οὐδὲ αλλαζούλαντα.

· · · · · ΑΥΡ - ΤΡΑΓ · · · · ·

"Ακοῦστε τέρα τὸ τραγούδι τῆς περιοχῆς Νομάς Καστοριάς, τῆς περιο-
χῆς διονούσιον τεχνίτας τῶν χωριάν - σιδηρουργοί κυρίως - δε-
κατεκαντινά τῆς Ιεράς Ζωῆς, ποσ είναι δ τέμπος μέρος οὐδὲ έ δυτικος